

Studiu Consiliul Concurenței: Reglementările din construcții trebuie actualizate pentru a facilita reciclarea deșeurilor

Reglementările din domeniul construcțiilor trebuie actualizate pentru a facilita tranziția către economia circulară, recomandă Consiliul Concurenței în urma finalizării studiului privind avantajele competitive ale economiei circulare în construcții.

În prezent, România are un nivel de economie circulară scăzut, de 1,3%, față de media Uniunii Europene, de aproximativ 11,5%.

Deși sectorul construcțiilor generează o cantitate mare de deșeurile periculoase, cu impact semnificativ asupra mediului înconjurător, eliminarea prin depozitare este principala formă de gestionare a acestora, la ora actuală, neexistând norme tehnologice care să permită utilizarea materialelor reciclate în noile construcții.

Ca urmare, autoritatea de concurență recomandă actualizarea standardelor naționale și a normelor în domeniu, precum și reglementarea procedurii de certificare a deșeurilor provenite din construcții și demolări (DCD) pentru ca acestea să poată fi reutilizate în activități de construcții de drumuri.

Autoritățile încearcă să stimuleze reciclarea deșeurilor atât a celor din construcții, cât și a celor municipale, obligând companiile să plătească o taxă (contribuție) pentru cantitatea de deșeurile pe care nu o reciclează. În România, această taxă este de doar 160 lei/tonă (aprox. 33 euro/tonă), în timp ce în alte state europene este mult mai mare (de exemplu, circa 100 euro/tonă în Belgia).

În aceste condiții, cele mai multe companii din construcții preferă să plătească taxa și să depoziteze deșeurile (să le arunce), deoarece costurile reciclării sunt mai mari, putând ajunge până la dublul taxei, în funcție de procesele implicate (colectarea, sortarea, transportul și tratamentul materialelor reciclabile). Mai mult, costurile pentru depozitarea și tratarea ulterioară a DCD-urilor nu sunt clar definite în proiectele tehnice ale lucrărilor de infrastructură.

Astfel, Consiliul Concurenței recomandă clarificarea acestor aspecte legate de costuri și consideră că, pentru creșterea gradului de reciclare, nivelul contribuției (taxei) trebuie stabilit la o valoare mai mare decât costul reciclării.

O altă barieră în calea tranziției spre o economie circulară este lipsa infrastructurii de gestionare a deșeurilor, având în vedere că achiziționarea unor echipamente/utilaje presupune un cost ridicat și reprezintă un efort semnificativ pentru companii.

În aceste condiții, pentru a facilita tranziția către economia circulară, statul român a inițiat o serie de măsuri de sprijin pentru mediul de afaceri, în valoare totală de peste 890 milioane euro.

Este vorba despre Programul „Fabrici de reciclare”, pentru construirea de instalații noi de reciclare a deșeurilor colectate separat, Schema de ajutor de minimis în vederea tranziției către economia circulară, Schema de ajutor de stat regional pentru investiții având ca scop reducerea efectelor negative ale deșeurilor asupra mediului și reducerea consumului de resurse primare, Programul „ConstructPLUS”.

Autoritatea de concurență recomandă o mai bună implementare a acestor măsuri pentru a putea fi accesate de operatorii din domeniu.

„În mod cert, este loc de creștere în acest domeniu. Prin accesarea fondurilor puse la dispoziție de stat se pot

acoperi o parte din nevoile de finanțare pentru a dezvolta sisteme de gestionare a deșeurilor, astfel încât să facem trecerea spre o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” a declarat Bogdan Chirițoiu, președintele Consiliului Concurenței.

Economia circulară reprezintă un model de producție și consum ce are la bază principiile reducerii resurselor naturale utilizate, prelungirii ciclului de viață al produselor și minimizării producerii de deșeurile, prin reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și a produselor existente cât mai mult timp posibil.

Varianta preliminară a studiului „Avantajele competitive ale economiei circulare în sectorul construcțiilor și impactul acesteia în atingerea obiectivelor climatice ale Uniunii Europene” poate fi consultată pe pagina web a instituției până la data de 30 octombrie 2024.

Observațiile pot fi transmise în acest interval de timp, prin e-mail, la adresa ecirculara@consiliulconcurentei.ro. Observațiile vor fi trimise și în formă neconfidențială, având în vedere că acestea vor fi publicate odată cu varianta finală a studiului.